

Політики відкритого доступу: багаторівнева реалізація

*Юлія Главчева,
Національний технічний
університет
«Харківський політехнічний
інститут»*

Важливість відкритого доступу
для наукових досліджень і
суспільства

Підтримка відкритого доступу є
важливою для розвитку науки та
задля **вирішення складних
соціальних, екологічних та
економічних проблем** та
досягнення **Цілей сталого
розвитку**.

Рівні реалізації

Глобальний

Національний

Інституційний

Глобальний рівень

Міжнародні документи

- UNDP [Internet]. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року; [cited 2019 Oct 16]. Available from: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/peretvorennya-nashoho-svitu-poryadok-dennyu-u-sferi-staloho-rozvytku-do-2030-roku>
- UNESCO [Internet]. UNESCO Recommendation on Open Science; [cited 2024 Oct 21]. Available from: <https://www.unesco.org/en/open-science/about>
- BOAI [Internet]. Budapest Open Access Initiative; [cited 2024 Oct 21]. Available from: <https://www.budapestopenaccessinitiative.org/>
- GO FAIR [Internet]. FAIR Principles; [cited 2024 Oct 21]. Available from: <https://www.go-fair.org/fair-principles/>
- Cape Town Open Education Declaration [Internet]. Ukrainian Translation – Cape Town Open Education Declaration; [cited 2024 Oct 21]. Available from: <https://www.capetowndeclaration.org/read/ukrainian-translation/>

Національний рівень

В Україні розробка політик відкритого доступу пов'язана з інтеграцією до європейського дослідницького простору, а також забезпеченням доступності результатів досліджень, фінансованих за рахунок державного бюджету.

Інституційний рівень

Затверджено «Політики відкритої науки та відкритих освітніх ресурсів в Національному технічному університеті «Харківській політехнічний інститут».

Напрями діяльності університету

- Діяльність у рамках членства НТУ «ХПІ» у Національному консорціумі ORCID (участь у міжнародних заходах, інтеграція ORCID та Репозитарію НТУ «ХПІ», внесення даних про співробітників до ORCID Member portal).
- Підтримка та наповнення електронного репозитарію Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (eNTUKhPIIR) ISSN 2409-5982, який займає високу позицію в світовому рейтингу **TRANSPARENT RANKING: All Repositories** (March 2024). Репозитарій НТУ «ХПІ» посів 59 місце у світовому загальному переліку інституційних репозитаріїв, та 2 місце в Україні.
- Публікація у відкритому доступі **25 наукових фахових видань університету**, що представлені на власних офіційних сайтах видань, реалізованих на базі Open Journal Systems (спеціальне рішення для наукових видавництв).
- Підтримка роботи платформи електронного видавництва книжкових видань НТУ «ХПІ», реалізованого на базі Open Monograph Press, який забезпечує процеси менеджменту та публікації для видавництв.
- Використання публічної ліцензії **Creative Commons** (CC, <https://creativecommons.org/>).

Виклики та проблеми багаторівневої реалізації

- Відмінності в регіональних політиках
- Бар'єри для впровадження на інституційному та національному рівнях
- Питання авторських прав та ліцензування

Висновки

Для ефективної реалізації політик відкритого доступу необхідно застосовувати **системний підхід** з урахуванням рекомендацій та практичного досвіду на трьох рівнях: **глобальний, національний, інституційний**

Open Access Policies: Multi-Level Implementation by, Yuliia Hlavcheva is licensed under CC BY-NC 4.0. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Дякуємо за увагу!

E-mail: Юлія Главчева
yuliia.hlavcheva@khpri.edu.ua

Офіційний сайт НТБ НТУ «ХПІ»
<http://library.kpi.kharkov.ua>

Телеграм https://t.me/library_khpi

НТБ НТУ «ХПІ»
<https://www.facebook.com/librariankhpri>

